LITERATURA

Heriotzaren eta biziaren arteko harremanari erreparatu dio Joxe Manuel Odriozolak 'Heriotzak bizi gaitu' saiakera liburuan

26. Miguel Unamuno saria irabazi zuen iaz, eta orain kaleratu du liburua, Ereinekin. Heriotzari aurrez aurre begiratzea bizialdia bizitzeko «modu osoena» dela uste du, eta horretarako gonbita egin dio gizarteari.

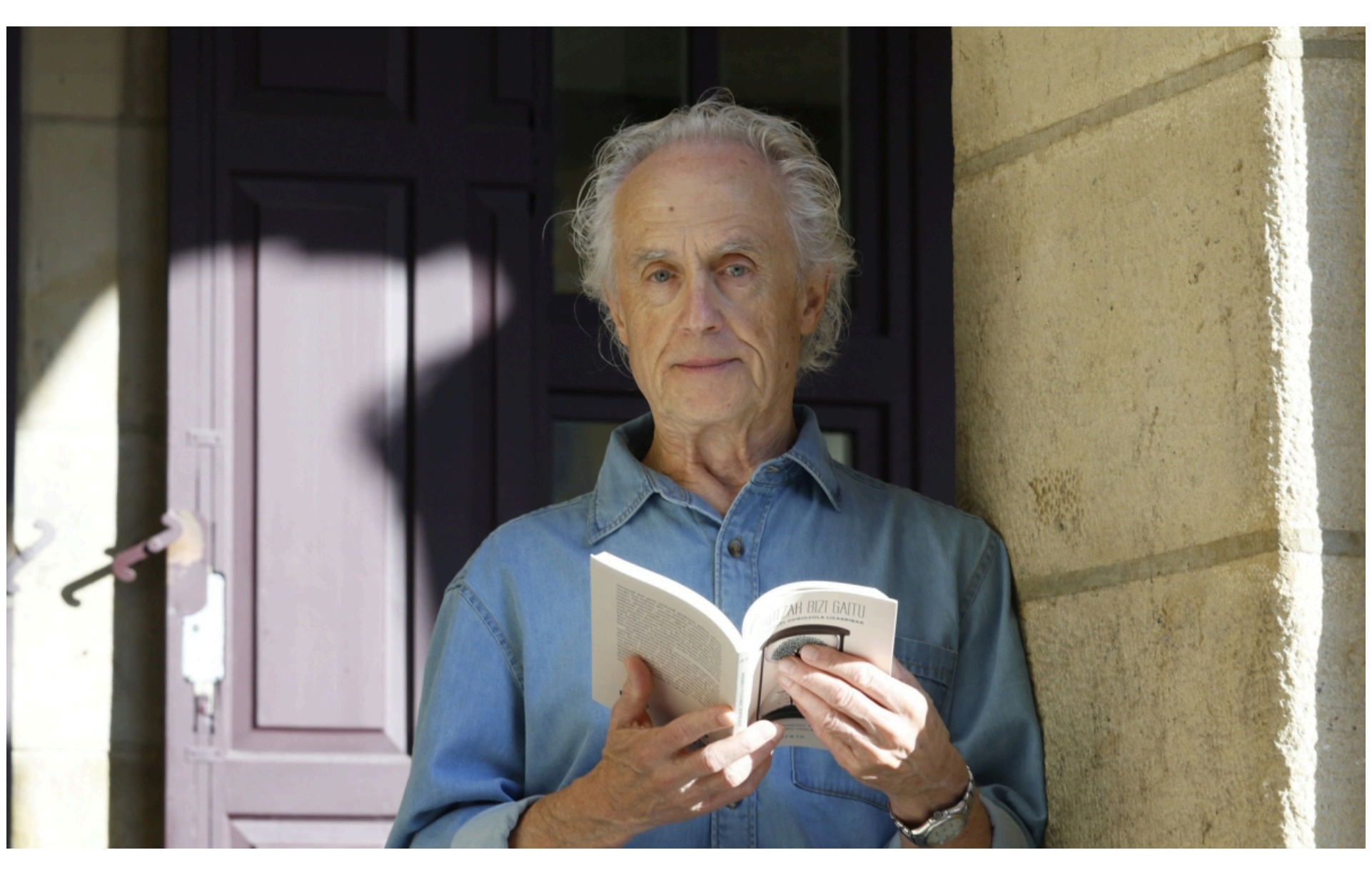

Joxe Manuel Odriozola 'Heriotzak bizi gaitu' liburuaren aurkezpenean, gaur, Donostian. MAIALEN ANDRES / FOKU

Odile Bourguignon Goñi
DONOSTIA - 2026KO URRIAREN 5A - 15:31

Entzun
00:00:00 | 00:00:00

Rolak alderantzikatuta bezala, oraingoan Joxe Manuel Odriozola joan da Heriorenera ate joka. Zertarako eta, heriotzari parez pare begiratuta, bizitza bere osotasunean baloratzeko. Bilboko Udalak antolatzen duen Miguel Unamuno saiakera lehiaketako 26. saria irabazi zuen iaz, eta orain argitaratu du emaitza, Erein argitaletxearekin: *Heriotzak bizi gaitu* saiakera liburua. Ez da, gainera, sari hori irabazten duen lehen aldia, 2024an *Sekularizazioa Euskal Herrian* liburua kaleratu baitzuen 24. Miguel Unamuno sariarekin. Eta liburu bataren eta bestearen muina desberdina bada ere, honakoan ere aukera izan du, besteak beste, heriotzaren eta erlijioaren arteko harremanaz gogoetatzeko eta, beraz, baita «sekularizazioaren olatuaren» eragina aztertzeko ere. Hain zuzen, Inazio Mujika editoreak ironiaz esan bezala, «gai errazak» gustuko baititu Odriozolak.

«*Heriotzak bizi gaitu* esatea, funtsean, zera esatea litzateke: bizitza ezin dela bere baitan eta bere hartan pentsatu, bizitza ez dela mundualdi autonomo bat, bizitzaren kontzeptua eta heriotzaren kontzeptua banaezinak direla. Batak bestea dakarrela eta besteak bata». Odriozolak elkarren arteko etengabeko harreman batean ulertzen ditu bizitza eta heriotza, eta, hain justu, liburuaren izenburuak berak argi adierazten du paradoxa hori. Mujikak azaldu du: «Hainbat gauzek bizi gaituzte; kasu honetan, heriotzak. Hortxe paradoxa». Eta, beraz, esan daiteke Odriozolak heriotzari buruzko liburu bat ondu duela baina, funtsean, bizitzari buruzkoa ere badela.

> «*Heriotzak bizi gaitu* esatea, funtsean, zera esatea litzateke: bizitza ezin dela bere baitan eta bere hartan pentsatu, bizitza ez dela mundualdi autonomo bat, bizitzaren kontzeptua eta heriotzaren kontzeptua banaezinak direla»
>
> **JOXE MANUEL ODRIOZOLA**
> Idazlea

41 kapitulu motz ditu liburuak, 41 ardatz. Lehen-lehenak filosofikoak dira batik bat, eta, editoreak adierazi duenez, liburua «pixkanaka-pixkanaka heriotzaren ikuspegi sozialera» heltzen da, askotariko gaiak aipatuz: bai medikuntza, eutanasia, dolua, pandemiak, bai eta hezkuntza ere. «Nola irakatsi gazte eta haurrei heriotza zer den?», galdetu du Mujikak. Izan ere, Odriozolak igartzen du gazte, heldu eta zaharrek desberdin bizi dutela heriotzaren auzia. Berak ere ziur du «bestelako ondorioak» izango lituzkeela orain egin duen gogoeta bera gaztetan egin izan balu. «Hilko ez bagina bezala bizi gara gure mundualdiaren zatirik handienean», azpimarratu du idazleak, eta bere alde onak ere antzematen dizkio gaztaroarekin lotu duen jarrera horri, baina ez du uste «bizitzeko modurik osoena» denik. Haren ustetan, «ondo bidean, bizitzaren eta heriotzaren arteko elkarreraginak bakarrik marraztu beharko luke bizitzaren osotasuna».

Bizitzaren zentzua

Hortaz, «heriotzaz pentsatu gabeko bizitzak ez al du herren egiten?». Odriozolak heriotzari buruz pentsatzeko gonbita egin du, baina ez du auziaren gaineko ondorio argirik plazaratzeko asmorik, ez erantzun unibertsal bat osatzeko helbururik ere. Egia bat besterik: heriotza «bizitzaren berezko osagai bat» dela. Alde horretatik, liburuak elkarrizketan jartzen ditu ideia erlijiosoak, espiritualak, filosofikoak eta ateoak. Eta hilkortasunaren patu saihetsezinaren ildotik, Mujikak ideia filosofiko bati egin dio kasu; zehazki, heriotzak bizitzari zentzua ematen dion ideiari. Horri lotutako ondorio batzuk aipatu ditu: «Heriotzak gure denbora mugatzen du, eta muga horrek gure bizitzari zentzua eta balioa eman diezaioke. Ematea litzateke onena».

> «Heriotzak gure denbora mugatzen du, eta muga horrek gure bizitzari zentzua eta balioa eman diezaioke. Ematea litzateke onena»
>
> **INAZIO MUJIKA**
>
> Editorea

«Heriotzari bizkarra emanda bizitzeak ez digu bizi kalitate hobea ematen, ez digu ongizate hobea bermatzen», berretsi du Odriozolak. Eta Mujikak ere zera azpimarratu du, gizarteak heriotza «ezkutatu» egin duela bere eguneroko bizitzatik: «Ondorio praktikoa litzateke heriotzari buruz hitz egitea, pentsatzea eta heztea». Hain justu, horretarako aukera ematen du Odriozolaren liburuak, eta, haren ahotsetik ez ezik, beste hainbat pentsalariren eskutik ere heriotzari buruz hausnartzeko aukera izango du irakurleak. Hauek dira aipatzen diren autoreetako batzuk: Giorgio Macellari, Juan Madariaga Orbea, Oskar Gaztelu, Patxi Izagirre eta Iñaki Olaizola Eizagirre.

GAIAK

Arteak eta kultura | Literatura | Literatura euskaraz | Odriozola, Joxe Manuel | Mujika Iraola, Inazio | Erein | MIguel Unamuno Saiakera saria

Aukeratu BERRIA gogoko iturri gisa Googlen. Aktibatu hemen ↗

Kazetaritza propio eta independentearen alde

BERRIAk kazetaritza konprometitua egiten du, komunikabideen eginkizuna funtsezkoa baita gizartea informatuta egoteko eta kritikoa izateko. Lan horretan sakontzeko, irakurleen babes ekonomikoa ezinbestekoa da, neurri handi batean komunitate handi horrek sostengatzen baitu euskarazko egunkari nazionala. Babestu BERRIA.

Egin zure ekarpena

IRUZKINAK
Ez dago iruzkinik
Iruzkin bat egin
ORDENATU DATA

GEHIEN IRAKURRIAK

1 Sanchezek azaroaren 29ra aurreratu ditu Espainiako hauteskunde orokorrak
JULEN OTAEGI LEONET

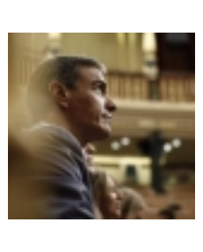

2 Jaurlaritzaren neurria eskoletarako: astean 30-55 minutuko irakurketa saioak, irakasgai guztietan
IRATI URDALLETA LETE

3 'Aitas'
ONINTZA ENBEITA

4 Zazpi eskualde, zazpi gailur, dozenaka lagun eta ehunka bizipen
UNAI UGARTEMENDIA

5 Zortea
ONINTZA ENBEITA

GEHIAGO IKUSI >

INTERESGARRIA IZANGO ZAIZU

Frantziako Konstituzioa aldatzeko proposamena egin dute Dufau eta Molac diputatuek, hizkuntza gutxituen estatus legala erabaki ahal izateko
EKHI ERREMUNDEGI BELOKI

Azaroaren 29ko bozak: euskal agenda zokoratuko duen «kanpaina zikina»
XABIER MARTIN

Alokabidek emakume bat etxegabetu du Bilboko Atxuri auzoan
KEPA UGARTE MARTIARENA

NABARMENDUAK

Felix Izeta xakean lehiatu da berriz, Senegalgo selekzioarekin
JOSU TORNAY

Maite Murgia: «Mendi duatloietan emakumeen presentzia eskasa izatea larria da»
UNAI UGARTEMENDIA

Final-zortzirenen zozketa egin eta gero, prest dago Lau eta Erdiko Txapelketa
JULEN ETXEBERRIA

Jorge Azanza: «Ez dugu sekula eduki Landa bezalako lider bat; ilusioz gainezka gaude»
EÑAUT AGIRREBENGOA

Harpidetu Berriaren buletinetara

☐ Mendia
☐ Goizekoa
☐ Astekaria
☐ Kazetaritza
☐ Bizkaia
☐ Nafarroa
☐ Arratsaldekoa
☐ Badok
☐ Kinka
☐ Gipuzkoa
☐ Araba
☐ Iparraldea
☐ Izena ematean pribatutasun politika onartzen duzu.

Zure posta elektronikoa
Harpidetu

berria

Berria.eus - Euskal Editorea SM
Telefonoa: 943 30 40 30
Bezero arreta: 943 30 43 45 | laguna@berria.eus
Webgunea: webgunea@berria.eus
Publizitatea: publi@bidera.eus
Harremanetan jarri

ORRIALDE KORPORATIBOAK
Ezagutu BERRIA Taldea
BERRIA berri bloga
Publizitatea
Galdera-erantzunak
Kontratazioak
Sarebide

JARRAITU
Whatsapp
Telegram
Twitter
Facebook
Instagram
Youtube
RSS
Tik Tok
Bluesky
Mastodon

LEGEA
Lege informazioa
Pribatutasun politika
Cookieak
cc Lizentzia
Kanal etikoa

BESTELAKO ZERBITZUAK
Bidera zerbitzuak
Midas Media

bai euskarari | zerbitzua eta lana euskaraz
EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO
Kultura eta Hizkuntza Politika Sailak diruz lagunduta
Gipuzkoako Foru Aldundia
UZEI Terminologia eta Lexikografia Zentroa
emakumeen eta gizonen berdintasunerako lankidetza erakundea
Europar Batasuna Unión Europea
Fondo Europeo de Desarrollo Regional (FEDER)
Eskualde Garapenerako Europar Funtsa (EGEF)